

POL-30 Kuvaja Viivi(UM)

01.02.2022

PYYDETÄÄN VAITELIAISUUTTA
Vaiteliaisuuspyyntö, kunnes asiasta
neuvoston päätös. Neuvoston päätös
asiasta tehty 21.2.2022, vaiteliaisuuspyyntö
päättynyt 22.2.2022

Asia

EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta asetetut rajoittavat toimenpiteet; uusien henkilöiden lisääminen listalle

Kokous

U/E/UTP-tunnus

UTP 5/2014 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan unionin neuvosto päätti 17.3.2014 Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentäviin tai uhkaaviin toimiin liittyvistä rajoittavista toimenpiteistä (2014/145/YUTP). Nykyisellään nämä nk. henkilöpakotteet ovat voimassa 15.3.2022 asti.

Neuvoston on tarkoitus tehdä päätös rajoittavien toimenpiteiden jatkamisesta puolella vuodella ennen nykyisen voimassaolon päättymistä.

Rajoittavien toimenpiteiden jatkamisen lisäksi neuvoston valmistelurakenteissa on käsitelty ehdotusta rajoittavien toimenpiteiden kohdistamisesta uusiin henkilöihin olemassa olevan pakoteregiimin (Ukrainan alueellinen koskemattomuus, suvereniteetti ja itsemääräämisoikeus) puitteissa. Esitetyt henkilöt ovat olleet osallisena Krimin ja Sevastopolin alueella järjestettyihin Venäjän duumanvaaleihin (17.–19.9.2021). Viiden henkilön katsotaan aktiivisesti tukeneen ja toimeenpanneen Ukrainan alueellista koskemattomuutta ja suvereniteettia heikentävää politiikkaa edesauttamalla Venäjän duumanvaalien järjestämistä laittomasti miehitetillä Krimillä. Pysyvien edustajien komitea (Coreper II) käsittelee asiaa 9.2.2022. Neuvoston päätös on määrä tehdä 21.2.2022.

Suomen kanta

Suomi pitää perusteltuna jatkaa Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentäviin tai uhkaaviin toimiin liittyviä rajoittavia toimenpiteitä.

Suomi pitää perusteltuna, että EU reagoi laittomasti miehitetillä Krimillä järjestettyihin Venäjän duumanvaaleihin ja lisää vaaleihin liittyviä henkilöitä Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta asetettujen rajoittavien toimenpiteiden piiriin. EU on johdonmukaisesti lisännyt Venäjään kohdistuvia toimia tilanteen niin vaatiessa. Listaa on tarkistettu Venäjän

presidentinvaalien, duumanvaalien sekä alue- ja paikallisvaalien jälkeen. Suomi katsoo, että jatkossakin lähtökohtana toimissa tulee olla johdonmukaisuus, suhteellisuus ja vahva oikeusperusta.

Suomi pitää tärkeänä, että EU toimii pakotteissa yhtenäisesti.

Suomi ei tunnusta Krimin laitonta liittämistä Venäjään. Suomi toimeenpanee EU:n tunnustamattomuuspolitiikkaa eli ei tunnusta Krimiä osaksi Venäjää. Suomi tukee Ukrainan suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta.

Pääasiallinen sisältö

Euroopan unionin neuvosto päätti Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä uhkaaviin toimiin liittyvistä rajoittavista toimenpiteistä, jotka tulivat voimaan 17.3.2014 neuvoston päätöksellä 2014/145/YUTP ja asetuksella (EU) N:o 269/2014. Nämä nk. henkilöpakotteet ovat nykyisellään voimassa 15.3.2022 asti. Henkilöpakotteiden määräaikaistarkastelu tehdään puolivuositain. Tällä hetkellä pakotteiden kohteena on 188 henkilöä ja 48 yhteisöä. Pakotteiden kohteena olevien henkilöiden ja yhteisöjen varat ja taloudelliset resurssit on jäädytetty, minkä lisäksi on kiellettyä asettaa suoraan tai välillisesti varoja tai taloudellisia resursseja näiden saataville tai hyödynnettäviksi. Pakotteiden kohteena olevia henkilöitä koskee maahantulo- ja kauttakulkukielto EU:n jäsenvaltioiden alueella.

Itä-Ukrainan konfliktiin ja Krimiin liittyen EU on johdonmukaisesti lisännyt Venäjään kohdistuvia toimia tilanteen niin vaatiessa ja edellytysten täytyessä. Lokakuussa 2021 listalle lisättiin kahdeksan henkilöä (neuvoston päätös 11.10.). Tuorein listaus on joulukuulta, kun neuvoston päätöksellä (13.12.2021) kolme Wagner-ryhmään kytköksissä olevaa henkilöä lisättiin henkilöpakotelistauksen piiriin. Listaa täydennettiin myös marraskuussa 2016, kun siihen lisättiin Krimiltä duumanvaaleissa syyskuussa 2016 valitut edustajat. Pakotelistalta on myös poistettu henkilöitä ja listauksia on päivitetty. Viimeksi päivityksiä tehtiin tunnistetietojen osalta 14.9.2021.

Yllä kuvaillun pakotejärjestelmän ohella EU on kohdistanut Venäjän federaatioon kaksi muuta pakotejärjestelmää. Ukrainan tilanteen vakautta horjuttavien Venäjän toimien johdosta käyttöön otetut rajoittavat toimenpiteet tulivat voimaan 1.8.2014 neuvoston päätöksellä 2014/512/YUTP ja asetuksella (EU) N:o 833/2014. Tämä pakotejärjestelmä sisältää mm. puolustustarvikkeiden vienti- ja tuontikiellon, kaksikäyttötuotteiden vientirajoituksia sekä öljynetsintään ja öljyntuotantoon liittyvien tuotteiden ja palveluiden vientirajoituksia. Nämä pakotteet ovat nykyisellään voimassa 31.7.2022 saakka. Krimin ja Sevastopolin laittoman liittämisen johdosta otettiin käyttöön rajoittavia toimenpiteitä 24.6.2014 voimaan tulleella neuvoston päätöksellä 2014/386/YUTP ja asetuksella (EU) N:o 692/2014. Tämä pakotejärjestelmä koskee Krimiin liittyvää vientiä, tuontia, investointeja sekä matkailupalveluja. Tämän pakotejärjestelmän jatkosta päätetään vuodeksi kerrallaan. Nämä pakotteet ovat nykyisellään voimassa 23.6.2022 asti.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

UM/ITÄ-10, Saara Nikkinen, 0295350747

UM/ITÄ-20, Joonas Heiskanen, 0295 350 535
UM/OIK-10, Mikael Ruotsi, 0295 350 826

EUTORI-tunnus

EU/2022/0082 , EU/2022/0083

Liitteet**Viite**

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
